

Prof. dr hab. Henryk Gradkowski

Ul. Orla 10/84

58-560 Jelenia Góra

Recenzja rozprawy doktorskiej pani Agnieszki Suchy pt. „Romantyczne i antyromantyczne motywy w cyklu o Wiedźminie Andrzeja Sapkowskiego”

1. Idea, struktura, język

Idea pracy jest sformułowana w temacie. I trzeba powiedzieć już na wstępie tej oceny, że Autorka z podziwu godną konsekwencją realizuje określony w tytule zakres rozprawy. Temu odpowiada m.in. struktura całości, czym zajmiemy się poniżej. Ale najpierw słów parę o języku.

Wiadomo, że wszelkie rozważania, w tym także te – najbliższe Autorce i recenzentowi – historycznoliterackie, realizują się w słowie. A język to piękny, obfitujący w celne sformułowania, popierane niekiedy neologizmami czy paraneologizmami.

Analizowana praca jest tekstem badawczym, wspartym szerokim kontekstem najbliższych, ale i ościennych dokonań. Jest płynnym, spójnym, przekonującym wywodem, ale też posiada jeszcze jeden niezaprzeczalny walor: Jest umiejętnym połączeniem prezentacji badań z ich eseistyczną obudową. To, choć nie tylko to, co też jeszcze będzie przedmiotem podkreślenia, powoduje, że rzecz zgłębia się z zainteresowaniem, a nawet z rosnącym zadowoleniem i otwartością na

wielostronne poszukiwania. A idą one w kierunkach mających wobec siebie przemyślany układ wynikania. Zatem przejdźmy do zarysu struktury.

Rzecz zaczyna się od eksplikacji pojęć bohaterów romantycznych i antyromantycznych. Następnie Autorka poświęca uwagę – jak to nazywa – „sukcesorkom romantycznych bohaterów” - i tu jest miejsce dla pięciu podrozdziałów, bo tak zostały usystematyzowane typy postaci kobiecych w cyklu Wiedźmińskim.

Oddzielne miejsce poświęca się postaci nawiązującej „do romantycznej kreacji pustelnika”. Potem omawia się reprezentanta „romantycznych fobii” i specjalne miejsce – trzyczęściowego rozdziału zajmuje analiza - jak to sformułowano: „romantycznym odcieniom natury w cyklu o Geraldzie”.

„Sapkowskiego (anty) romantyzm rozproszony” tak celnie i finezyjnie Autorka nazwała kolejny rozdział, w którym świadectwa nawiązań i - nazwijmy to tak – anynawiązań romantycznych - poświadczają analizowane przykłady postaci, a też romantyczne cytaty i ich trawestacje .

Wreszcie - na prawach oddzielnego przykładu pojawia się zestawienie Strzygi Zmorskiego i księżniczki Sapkowskiego.

„Proweniencja Geralda z Rivii” - zajmuje następny, trzyczęściowy, rozdział . Autorka poświęciła tu m.in. uwagę nawiązaniom do „Konrada Wallenroda”, wciąż mając na uwadze dyskusyjny charakter tych odniesień.

We wnioskach końcowych podkreślono - tu cytuję - „pozorną śmierć paradygmatu”.

2. Jakość analizy

Recenzowana rozprawa zasługuje na wysoką ocenę. Recenzenta ujmuje kompleksowość prezentacji i biegłe operowanie materiałem literaturoznawczym.

Praca ma przemyślaną, przejrzystą strukturę. Jej układ jest koherentny, odpowiadający tokowi wyводу.

Podsumowanie, sporządzone w formie wniosków, stanowi celne zwięźczenie rozważań.

Dokładnie opracowany spis treści jest świetnym przewodnikiem dla czytelnika, sygnalizującym wielostopniowy ale i spójny tok wyводу. Zamieszczony zestaw bibliograficzny obejmuje obszerny i celowo zebrany zestaw materiału. Dysertacja napisana jest językiem spełniającym standardy naukowe, a równocześnie żywym, barwnym, zapewniającym interesujący odbiór.

Niezbitym walorem rozprawy jest zamieszczenie rozmowy z Andrzejem Sapkowskim, która stanowi nie tylko wzbogacenie rozważań, ich naturalny kontekst, ale też dostarcza Autorce szczególnego materiału do twórczych rozważań i polemik.

3. Uwaga do dyskusji

Autorka nierzadko formułuje tytuły rozdziałów i podrozdziałów w formie dwudzielnej, dwuczęściowej. Daje to pełniejszy obraz sygnalizacji treści. To walor. Ale czy to zawsze jest pożądane, czy nie zmniejsza niekiedy ciekawości czytelnika? A może ją jednak dodatkowo punktuje? Proszę o rozważenie tej uwagi. Może się ona przyda, np. gdy rzecz będzie przygotowywana do druku.

Konkluzja

Recenzowana rozprawa doktorska pani magister Agnieszki Suchy stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Oceniam ją bardzo pozytywnie i uważam, że ta praca zasługuje na wyróżnienie.

Równocześnie stawiam wniosek o dopuszczenie jej Autorki do kolejnych etapów przewodu doktorskiego.

11 sierpnia 2022r.

Prof. Henryk Gradkowski

Henryk Gradkowski